

NOTAT

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT til FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Kommissionens forslag til Rådets afgørelse om accept af ændringen til 1998-tungmetalprotokollen til 1979-konventionen om grænseoverskridende luftforurening over store afstande (LRTAP-konventionen)

KOM(2014) 750 final

1. Resume

Baggrunden for forslaget er, at ændringerne til tungmetal-protokollen blev vedtaget på et møde i LRTAP-konventionen besluttende organ i december 2012. Formålet med revisionen er at få flere lande til at ratificere protokollen. Status er, at 51 lande har underskrevet konventionen, men kun 33 lande har ratificeret tungmetalprotokollen. Ændringerne vedrører dels fleksibilitet ift. overholdelse, grænseværdier for partikler svarende til gældende EU regler, BAT-vejledning samt effektivisering af praksis for ikrafttrædelse af ændringer.

Forslaget er allerede implementeret i Danmark ved gældende EU regulering men kræver en opdatering af bekendtgørelse nr. 38 af 06/12/2007. Forslaget har ingen lovgivningsmæssige, erhvervsadministrative, statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser og omkostninger. Forslaget ændrer ikke på beskyttelsesniveauet i Danmark. Kommissionens forslag har været i høring i EU specialudvalget vedr. Miljø. Regeringen agter at stemme for Kommissionens forslag til EU's ratifikation af den reviderede tungmetal protokol og Danmark agter at ratificere protokollen parallelt med EU.

2. Baggrund

Kommissionen sendte den 9. januar 2015 ovennævnte forslag til Rådet.

Forslaget har hjemmel i TEUF artikel 192, og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om den almindelige beslutningsprocedure i TEUF artikel 294.

Ændringerne til tungmetalprotokollen blev forhandlet og vedtaget på et møde i LRTAP-konventionen besluttende organ i december 2012.

Europa Parlamentet har ikke behandlet forslaget. Der har ikke tidligere været oversendt et grund- og nærhedsnotat om forslaget til Folketingets Europaudvalg. EU miljøspecialudvalget blev i 2010 forelagt kommissionens forhandlingsmandat til revision af tungmetalprotokollen.

Når Den Europæiske Union har accepteret ændringerne, skal de enkelte medlemslande heriblandt Danmark, individuelt acceptere ændringerne til tungmetalprotokollen.

3. Formål og indhold

Den nuværende tungmetalprotokol fra 1998 indeholder en forpligtigelse til ikke at overstige 1990 emissionerne for kviksølv, bly og cadmium, samt en forpligtelse til, at udledning af tungmetaller fra en række stationære kilder begrænses via grænseværdier og BAT-krav. Derudover er der for en række specifikke produkter, der indeholder tungmetaller (heriblandt kviksølv), en række krav til hvordan disse produkter skal håndteres.

Formålet med revisionen er, at få flere lande til at ratificere protokollen. 51 lande har underskrevet konventionen, men kun 33 lande har ratificeret tungmetal protokollen. Blandt de lande, der ikke har ratificeret protokollen, er hovedparten lande med overgangsøkonomier i Østeuropa, Kaukasus og Centralasien, men også seks EU-lande har endnu ikke ratificeret protokollen. På grund af

luftforureningens grænseoverskridende karakter, er det vigtigt, at flere lande i regionen tilslutter sig indsatsen.

Revisionen blev forberedt af en teknisk ekspertgruppe, som også har foreslået, at grænseværdierne for de stationære kilder skærpes, men det er ikke i sig selv et formål med revisionen, at øge beskyttelsesniveauet i denne omgang.

Nedenfor gennemgås hovedelementerne i revisionen.

Fleksibilitet

Hovedformålet med revisionen af protokollen er at få flere lande til at ratificere. Derfor vedrører ændringerne primært fleksibilitet i protokollen, med henblik på at sikre, at lande med overgangsøkonomier samt Rusland, realistisk vil kunne ratificere protokollen uden at gå på kompromis med protokollens miljømæssige formål. Fleksibiliteten er særligt vigtig i forhold til implementeringen af grænseværdierne i protokollens bilag V.

Grænseværdier

I bilag V er der introduceret en række nye grænseværdier for partikler (støv), for visse specifikke stationære kilder. Alle de nye grænseværdier var i forvejen en del af den gældende EU-lovgivning.

Vejledningsdokument - BAT

Protokollens bilag III indeholder beskrivelser af BAT-kravene, som laves om til et vejledningsdokument. Kun definitionen af BAT er bibeholdt i bilag III. På den måde får man mulighed for løbende at opdatere BAT-kravene i takt med ny teknologi introduceres. Ændringerne til bilag III skal ikke ratificeres af parterne til protokollen.

Hurtig procedure for ændring af protokollens bilag

Der er indført en procedure, hvor alle bilag, undtagen bilag I (oprindelige 1990 forpligtelser på bly, cadmium og kviksølv), skal kunne ændres efter en hurtig procedure hvorefter bilagsændringer der er enstemmigt vedtaget af de tilstedeværende parter, automatisk vil træde i kraft efter et vist tidspunkt fastsat i protokollen. Dog vil ændringen ikke træde i kraft for parter, der har meddelt, at de ikke kan godkende ændringen. Hvis 16 parter har meddelt, at de ikke kan godkende ændringen, eller hvis 16 parter ikke har accepteret, at den hurtige procedure overhovedet skal kunne finde anvendelse ved ændring af bilagene, træder ændringen ikke i kraft for nogen parter.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale om sagen.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen fremfører, at forslaget overholder nærhedsprincippet, da medlemslandene ikke vil kunne opfylde de overordnede mål for nedbringelsen af luftforureningen i Europa alene, på grund af luftforureningens grænseoverskridende karakter. Da formålet med forslaget er at reducere den grænseoverskridende forurening finder Regeringen, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

Den oprindelige tungmetalprotokol er implementeret i dansk lovgivning via bekendtgørelse nr. 38 af 06/12/2007.

7. Konsekvenser

Ændringerne i forhold til de tekniske bilag er alle indeholdt i eksisterende EU-lovgivning via forskellige direktiver. De har derfor ingen konsekvenser for Danmark. Flexibiliteten i forhold til hvornår grænseværdierne skal overholdes er givet til østlandene og andre lande der endnu ikke har ratificeret den oprindelige protokol. Da Danmark har ratificeret den oprindelige protokol er denne ændring derfor ikke relevant for Danmark og har ingen konsekvenser.

Gældende dansk ret og forslagets lovgivningsmæssige konsekvenser:

Ændringerne til protokollen vil, når der er ratificeret af Danmark implementeres med en opdatering af bekendtgørelse nr. 38 af 06/12/2007.

Ændringerne til den reviderede tungmetal-protokol, var i forvejen implementeret i EU-lovgivningen via følgende direktiver:

- Direktiv 2004/107/EF – luftkvalitetsdirektivet.
- Direktiv 2010/75/EU – Industrielle emissioner direktiv.
- Direktiv 98/70/EF – brændstofkvalitetsdirektivet.
- Direktiv 2006/66/EF – Batteridirektivet.
- Direktiv 2002/95/EF – RoHS-direktivet.
- Direktiv 2002/96/EF – WEEE-direktivet.
- Direktiv 2007/51/EF – Direktiv om markedsføring af måleinstrumenter der indeholder kviksølv.

EU direktiverne er implementeret i dansk lovgivning via følgende love og bekendtgørelse:

Direktiv 2004/107/EF – luftkvalitetsdirektivet

Bekendtgørelse nr. 1326 af 21/12/2011 om vurdering og styring af luftkvaliteten.

Direktiv 2010/75/EU – Industrielle emissioner direktiv

- Bekendtgørelse nr. 1453 af 20. december 2012 om begrænsning af visse luftforurenende emissioner fra store fyringsanlæg (Bemærk ny bekendtgørelse på vej, som forventes at træde i kraft den 25/-15).
- Bekendtgørelse nr. 1451 af 20. december 2012 om anlæg, der forbrænder affald.
- Bekendtgørelse nr. 1452 af 20. december 2012 om anlæg og aktiviteter, hvor der bruges organiske opløsningsmidler + bekendtgørelse nr. 295 af 20. marts 2013 om ændring af bekendtgørelse anlæg og aktiviteter, hvor der bruges organiske opløsningsmidler.
- Bekendtgørelse nr. 1449 af 20. december 2012 om visse luftforurenende emissioner fra fyringsanlæg på platforme på havet.
- Bekendtgørelse nr. 669 af 18/06 2014 om godkendelse af listevirksomhed
- Bekendtgørelse nr. 1283 af 08/12 2014 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.
- Bekendtgørelse nr. 1444 af 20. december 2012 om anlæg, hvor der fremstilles titandioxid.
- Bekendtgørelse nr. 1458 af 20. december 2012 om ændring af bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4.
- Bekendtgørelse nr. 497 af 15. maj 2013 om miljøtilsyn.

Derudover er IE-direktivet også implementeret via Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov om forurennet jord og forskellige andre love.

Direktiv 98/70/EF – brændstofdirektivet

- Bekendtgørelse 1311 af 04/12/2014 om kvaliteten af benzin, dieselolie, gasolie og biobrændstofblandinger til anvendelse i motorkøretøjer m.v.

Direktiv 2002/96/EF – direktivet om affald af elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE-direktivet)

- Lov nr. 87 af 28/01/2014
- Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Gennemførelse af WEEE-direktivet), gebyrfinansiering af indsamleruddannelsen, digital indberetning på dækordningen m.v.)

Direktiv 2002/05/EF – RoHS-direktivet

- Bekendtgørelse nr. 1041 af 30/10/2012 om begrænsning af import og salg samt fremstilling til eksport inden for EU af elektrisk og elektronisk udstyr, der indeholder visse farlige stoffer.

Direktiv 2007/51/EF – Direktiv om markedsføring af måleinstrumenter der indeholder kviksølv

- Bekendtgørelse nr. 1309 af 18/12/2012 om at bringe elektrisk og elektronisk udstyr i omsætning samt håndtering af affald af elektrisk og elektronisk udstyr.

Direktiv 2006/66/EF – batteridirektivet

- Lov nr. 1274 af 21/12/2011 – lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse (betaling af kommunernes indsamling af bærbare batterier og akkumulatorer samt krav om ejerskab til nye anlæg for deponering af havbundsmateriale).
- Bekendtgørelse nr. 143 af 08/02/2013 om ændring af bekendtgørelse om import og salg samt eksport af batterier og akkumulatorer.
- Bekendtgørelse nr. 130 af 06/02/2014 om at bringe elektrisk og elektronisk udstyr i omsætning samt håndtering af affald af elektrisk og elektronisk udstyr.
- Bekendtgørelse nr. 28 af 18/01/2013 om gennemførelse af Kommissionens afgørelse af 23. juli 2012 om ændring og ophævelser af forskellige tekniske specifikationer for interoperabilitet.
- Affaldsbekendtgørelsen nr. 1309 af 18/12/2012.
- Bekendtgørelse nr. 1306 af 17/12/2012 om affaldsdatasystemet.
- Bekendtgørelse nr. 1305 af 17/12/2012 om affaldsregistret og om godkendelse som indsamlingsvirksomhed.
- Bekendtgørelse nr. 1186 af 07/12/2009 om batterier og akkumulatorer og udtjente batterier og akkumulatorer.
- Bekendtgørelse nr. 943 af 23/09/2008 om import og salg samt eksport af batterier og akkumulatorer.

Disse skal ikke ændres som følge af ratifikationen af tungmetal protokollen.

Opdateringen af bekendtgørelse nr. 38 af 06/12/2007 tilføjer derfor ikke nyt, da indholdet af opdateringen allerede er omfattet af andre bekendtgørelser.

I forbindelse med den oprindelige tungmetal-protokol skal der hvert år

rapporteres en række tungmetaller til LRTAP-konventionen. Danmark har ratificeret den oprindelige protokol og rapporterer hvert år de pågældende tungmetaller til konventionen i henhold til gældende protokollens krav og konventionens rapporterings-retningslinjer.

I forbindelse med et nyt forslag til direktiv om nationale emissionslofter har kommissionen foreslået, at der i bilag 1 til direktivet skrives ind, at Cd, Pb og Hg rapporteres årligt til EU-Kommissionen. De stoffer, som kommissionen har foreslået rapporteret til EU, er stoffer der er en del af den oprindelige protokol, dvs. den protokol Danmark allerede har implementeret. Da Danmark allerede hvert år rapporterer disse stoffer til UNECE og da forslaget fra kommissionen er, at rapporteringen skal ske i henhold til konventionens retningslinjer, vil det ikke have nogen konsekvenser for Danmark, udover at samme rapportering nu også skal ske til EU.

Forslagets økonomiske og erhvervsadministrative konsekvenser:

Statsfinansielle konsekvenser:

Forslaget har ingen statsfinansielle konsekvenser.

Erhvervsadministrative konsekvenser:

Forslaget har ingen erhvervsadministrative konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser:

Forslaget har ingen samfundsøkonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveau:

Forslaget ændrer ikke beskyttelsesniveauet i Danmark, da de relevante ændringer i protokollen alle er omfattet af den danske lovgivning, selvom forslaget medfører en opdatering af bekendtgørelse nr. 38 af 06/12/2007.

8. Høring

Forslaget har været udsendt i høring i EU specialudvalget vedrørende Miljø fra den 2. – 4. marts 2015.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Da ændringerne ikke går ud over gældende EU-lovgivning, må det forventes, at alle medlemslande vil stemme for, at EU ratificere ændringerne til protokollen.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen agter at stemme for Kommissionens forslag til EUs ratifikation af tungmetalprotokollen, som parallelt også vil blive ratificeret af Danmark.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg er ikke tidligere blevet orienteret om sagen.